

అపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో సమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్య శ్శరైనం జహి రావణీమ్ ||

అథ చతుర్దశ స్కంధః

స ముహూర్త మివ ధ్యాత్వా మనసా చాధిగ మ్యతామ్ |
 అవప్లుతో మహాతేజాః ప్రాకారం తస్య వేశ్మనః || 1

హనుమతః అశోకవనికాగమనమ్
 స తు సంహృష్టసర్వాంగః ప్రాకారస్థో మహాకపిః |
 పుష్పితాగ్రాన్ వసంతాదౌ దదర్శ వివిధాన్ ద్రుమాన్ || 2

సాలా నశోకాన్ భవ్యాంశ్చ చంపకాంశ్చ సుపుష్పితాన్ |
 ఉద్దాలకాన్ నాగవృక్షాంశ్చూతాన్ కపిముఖాసపి || 3

అథామ్రవణసంఘన్నాం అతాశతసమావృతామ్ |
 జ్యాముక్త ఇవ నారాచః పుప్లువే వృక్షవాటికామ్ || 4

స ప్రవిశ్య విచిత్రాం తాం విహగై రభినాదితామ్ |
 రాజతైః కాంచనై శ్చైవ పాదపై స్సర్వతో వృతామ్ || 5

విహగై ర్మృగసంఘైశ్చ విచిత్రాం చిత్రకాసనామ్ |
 ఉదితాదిత్యసంకాశం దదర్శ హనుమాన్ కపిః || 6

వృతాం నానావిదై ర్వృక్షైః పుష్పోపగ ఫలోపగైః |
 కోకిలై ర్భృంగరాజైశ్చ మత్తై ర్నిత్యనిషేవితామ్ || 7

ప్రహృష్ట మనుజే కాలే మృగపక్షి సమాకులే |
 మత్తబర్హిణి సంఘుష్టాం నానాద్విజగణాయుతామ్ || 8

మార్గమాణో వరారోహం రాజపుత్రీ మనిందితామ్ |
 సుఖప్రసుప్తాన్ విహగాన్ బోధయామాస వానరః || 9

ఉత్పతద్భి ర్ద్విజగణైః పక్షై స్సాలా స్సమాహతాః |
 అనేకవర్ణా వివిధా ముముచుః పుష్పవృష్టయః || 10

పుష్పావకీర్ణ శుశుభే హనుమాన్ మారుతాత్మజః |
 అశోకవనికామధ్యే యథా పుష్పమయో గిరిః || 11

దిశ స్సర్వాః ప్రధావంతం వృక్షషండగతం కపిమ్ |
 దృష్ట్వా సర్వాణి భూతాని వసంత ఇతి మేనిరే || 12

వృక్షేభ్యః పతితైః పుష్పై రవకీర్ణా పృథగ్విధైః |
 రరాజ వసుధా తత్ర ప్రమదేవ విభూషితా || 13

తరస్వినా తే తరవ స్తరసాభి ప్రకంపితాః |
 కుసుమాని విచిత్రాణి సస్పృజుః కపినా తదా || 14

నిర్ధూతపత్రశిఖరా శీర్ణపుష్పఫలా ద్రుమాః |
 నిక్షిప్త వస్త్రాభరణా ధూర్తా ఇవ పరాజితాః || 15

హనుమతా అశోకవనికాయాం సీతాపరిమార్గణమ్
 హనూమతా వేగవతా కంపితా స్తే నగోత్తమాః |

పుష్పపర్ణఫలా న్యాశు ముముచుః పుష్పశాలినః || 16

విహంగసంఘై ర్హీనా స్తే స్కంధమాత్రాశ్రయా ద్రుమాః |
 బభూవు రగమా స్సర్వే మారుతేనేవ నిర్ధూతాః || 17

నిర్ధూతకేశీ యువతి ర్యథా మృదితవర్ణకా |
 నిష్పీత శుభదంతోష్ఠీ నఖై ర్దంతై శ్చ విక్షతా || 18

తథా లాంగూలహస్తైశ్చ చరణాభ్యాం చ మర్దితా |
 బభూ వాశోకవనికా ప్రభగ్ను వరపాదసా || 19

మహాలతానాం దామాని వ్యధమత్ తరసా కపిః |
 యథా ప్రావృషి వింధ్యస్య మేఘజాలాని మారుతః || 20

స తత్ర మణిభూమీ శ్చ రాజతీ శ్చ మనోరమాః |
 తథా కాంచనభూమీశ్చ దదర్శ విచరన్ కపిః || 21

వాపీశ్చ వివిధాకారాః పూర్ణాః పరమవారిణా |
 మహార్ణై ర్మణిసోపానై రుపపన్నా స్తతస్తతః || 22

ముక్తాప్రవాళసికతా స్సాస్పటికాంతరకుట్టిమాః |
 కాంచనై స్తరుభి శ్చిత్రై స్తీరజై రుపశోభితాః || 23

పుల్లపద్మోత్పల వనా శ్చక్రవాకోపకూజితాః |
 నత్యూహారుతసంఘుష్టా హంససారస నాదితాః || 24

దీర్ఘాభి ర్ద్రుమయుక్తాభి స్సరిద్భిశ్చ సమంతతః |
 అమృతోపమ తోయాభి శ్శివాభి రుపసంస్కృతాః || 25

లతాశత్రై రవతతా సంతాన కుసుమావృతాః |
 నానాగుల్మావృతఘనాః కరవీర కృతాంతరాః || 26

తతోఽంబుధరసంకాశం ప్రవృద్ధశిఖరం గిరిం |
 విచిత్రకూటం కూటైశ్చ సర్వతః పరివారితమ్ || 27

శిలాగృహై రవతతం నానావృక్షై స్సమావృతమ్ |
 దదర్శ హరిశార్దూలో రమ్యం జగతి పర్వతమ్ || 28

దదర్శ చ నగాత్ తస్మా న్నదీం నిపతితాం కపిః |
 అంకాదివ సముత్పత్య ప్రియస్య పతితాం ప్రియామ్ || 29

- జలే నిపతితాగైశ్చ పాదపై రుపశోభితామ్ |
 వార్యమాణా మివ క్రుద్ధాం ప్రమదాం ప్రియబంధుభిః || 30
- పునరావృత్తతోయాం చ దదర్శ స మహాకపిః |
 ప్రసన్నా మివ కాంతస్య కాంతాం పున రుపస్థితామ్ || 31
- తస్యాదూరాత్ స పద్మిన్యో నానాద్విజగణాయుతాః |
 దదర్శ హరిశార్దూలో హనుమాన్ మారుతాత్మజః || 32
- కృత్రిమాం దీర్ఘికాం చాపి పూర్ణాం శీతేన వారిణా |
 మణిప్రవరసోపానాం ముక్తాసికతశోభితామ్ || 33
- వివిధై ర్మృగసంఘైశ్చ విచిత్రాం చిత్రకాననామ్ |
 ప్రాసాదై స్సుమహద్భిశ్చ నిర్మితై ర్విశ్వకర్మణా || 34
- కాననైః కృత్రిమై శ్చాపి సర్వత స్సమలంకృతామ్ |
 యే కేచిత్ పాదపా స్తత్ర పుష్పోపగ ఫలోపగాః || 35
- సచ్చత్రా స్సవితర్దీకా స్సర్వే సౌవర్ణవేదికాః |
 అతాప్రతానై ర్బహుభిః పర్ణై శ్చ బహుభి ర్వృతామ్ || 36
- కాంచనీం శింశుపా మేకాం దదర్శ హనుమాన్ కపిః |
 వృతాం హేమమయీభి స్తు వేదికాభి స్సమంతతః || 37
- సోఽపశ్య ద్భూమిభాగాంశ్చ గర్త ప్రప్రవణాని చ |
 సువర్ణవృక్షా నపరాన్ దదర్శ శిఖిసన్నిభాన్ || 38
- తేషాం ద్రుమాణాం ప్రభయా మేరో రివ దివాకరః |
 అమన్యత తదా వీరః కాంచనోఽస్మీతి వానరః || 39

- తాం కాంచనై స్తరుగణై ర్మారుతేన చ వీజితామ్ |
 కింకిణీశతనిర్ఘోషాం దృష్ట్వా విస్మయ మాగమత్ || 40
- స పుష్పితాగ్రాం రుచిరాం తరుణాంకుర పల్లవామ్ |
 తా మారుహ్య మహాబాహు శ్శింశుపాం పర్ణసంవృతామ్ || 41
- ఇతో ద్రక్ష్యామి వైదేహీం రామదర్శనలాలసామ్ |
 ఇత శ్చేతశ్చ దుఃఖార్తాం సంపతంతీం యదృచ్ఛయా || 42
- అశోకవనికా చేయం దృఢం రమ్యా దురాత్మనః |
 చంపకై శ్చందనై శ్చాపి వకులైశ్చ విభూషితా || 43
- ఇయం చ నళినీ రమ్యా ద్విజసంఘనిషేవితా |
 ఇమాం సా రామమహిషీ నూన మేష్యతి జానకీ || 44
- సా రామా రామమహిషీ రాఘవస్య ప్రియా సతీ |
 వనసంచారకుశలా నూన మేష్యతి జానకీ || 45
- అథవా మృగశాబాక్షీ వనస్యాస్య విచక్షణా |
 వన మేష్యతి సార్యేహ రామచింతానుకర్షితా || 46
- రామశోకాభిసంతప్తా సా దేవీ వామలోచనా |
 వనవాసే రతా నిత్య మేష్యతే వనచారిణీ || 47
- వనే చరాణాం సతతం నూనం స్పృహయతే పురా |
 రామస్య దయితా భార్యా జనకస్య సుతా సతీ || 48
- సంధ్యాకాలమనా శ్యామా ద్రువ మేష్యతి జానకీ |
 నదీం చేమాం శివజలాం సంధ్యార్థే వరవర్ణినీ || 49

తస్యా శ్చాప్యనురూపేయ మశోకవనికా శుభా ।
 శుభా యా పార్థివేంద్రస్య పత్నీ రామస్య సమ్మతా ॥ 50

యది జీవతి సా దేవీ తారాధిపనిభాననా ।
 ఆగమిష్యతి సావశ్య మిమాం శివజలాం నదీమ్ ॥ 51

ఏవం తు మత్స్వా హనుమాన్ మహాత్మా
 ప్రతీక్షమాణో మనుజేంద్రపత్నీమ్ ।
 అవేక్షమాణశ్చ దదర్శ సర్వం
 సుపుష్పితే పర్ణఘనే నిలీనః ॥ 52

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే చతుర్దశ స్కంధః

ఆపదా మపహరారం దాతారం సర్వసంపదామ్ ।
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ॥
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది ।
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణీమ్ ॥

అథ పంచదశ స్కంధః

స వీక్షమాణ స్తత్రస్థో మార్గమాణశ్చ మైథిలీమ్ ।
 అవేక్షమాణ శ్చ మహీం సర్వాం తా మన్వవైక్షత ॥ 1

హనుమతా అశోకవనికా పరిశీలనమ్

సంతానక లతాభి శ్చ పాదపై రుపశోభితామ్ ।
 దివ్యగంధ రసోపేతాం సర్వత స్సమలంకృతామ్ ॥ 2

తాం స నందనసంకాశాం మృగపక్షిభి రావృతామ్ ।
 హర్మ్య ప్రాసాదసంబాధాం కోకిలాకులనిస్వనామ్ ॥ 3